

A Bányász

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Hivatalos Közlőnye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó: **FAJD PÁL.**
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár $\frac{1}{4}$ évre 80 fill. (10.000 K)
Egyes szám ára 16 fillér. (2000 K.)

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének II-ik orsz. közgyűlése Salgótarjánban.

Valami gyönyörű látványosság volt Salgótarjánban az elmúlt vasárnap, amikor a Budapest felől jövő esti vonatok hozták magukkal az ország különböző bányatelepeiről a munkások küldötteit. Azokat a szegény, lerongyolódott bányamunkásokat, kik azért utaztak Salgótarjánba, hogy a salgótarjáni bányamunkások küldötteivel egyetemben sikra szálljanak a bányamunkásságot érdeklő gazdasági és szociális kérdésekben.

Vasárnap reggel, már az egész városban hirtelen terjedt, hogy Salgótarján-

ban országos bányamunkás közgyűlés lesz. Érthető volt a nagy érdeklődés, mert hiszen a bányatelepen ezideig még közgyűlést sohasem tartottak, legfeljebb kisebb-nagyobb politikai és gazdasági gyűlések színhelyei voltak a bányavidékek.

Amikor a kiküldöttek szövetségünk székhelye felé indultak, munkástársaink tömegesen látogatták meg a vidékről érkezett küldötteket, érdeklődtek a többi bányatelepek munkásainak sorsa iránt. — Szövetségünk központi dalárdája is erősen készült a

közgyűlés megnyitására, már a kora reggeli órákban összegyűltek, hogy a közgyűlésen tervbe vett énekszámokat gyakorolják, hogy ezzel is tanúságot tegyenek szövetségünk kulturális fejlődéséről.

A vidékről jött küldöttek örömmel állapították meg, hogy mennyire nem fedik a valóságot a szövetségünkről elterjedt rosszakaratu híresztelések és Salgótarjánban való megérkezésük alkalmával rögtön látták, hogy milyen egyetértésben élnek a salgótarjáni munkások ügyeik elintézésében.

Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetsége.

BEVÉTEL Pénztárforgalom 1927. január 1-től július 31-ig. KIADÁS

Sor-szám	Megnevezés	Pengő	fill.	Sor-szám	Megnevezés	Pengő	fill.
1	Egyenleg 1926. évről	2654	56	1	Helyicsoportok százaléka	805	56
2	Beiratás	173	—	2	Tisztviselők fizetése	4192	—
3	Havi járulék I., II., III. osztály	8070	40	3	Betegsegély	53	50
4	Utánfizetési járulék á 40 fillér	142	—	4	Temetkezési segély	30	—
5	Mulatságok jövedelme	696	82	5	Költözködési segély	8	—
6	Adomány	670	56	6	Rendkívüli segély	33	20
				7	Takarítási költség	293	—
				8	Agitációs költség	2080	92
				9	Portó költség	118	07
				10	Jogvédelmi költség	450	—
				11	Kereseti adó	18	—
				12	Betegsegélyző	117	30
				13	Nyomtatványok	1677	53
					Összes kiadás	9877	08
					Egyenleg	2530	26
						12407	34
	Összes bevétel	12407	34				

Salgótarján, 1927. évi július hó 31-én.

Csóka Vendel, s. k. titkár.

Fajd Pál, s. k. elnök.

Krauter Gyula, s. k. pénztárnok.

Látta és felülvizsgálta a felügyelőbizottság.

Szabó Sándor, s. k.

Jambrich János, s. k.

Ondrék József, s. k.

Angyal Lajos, s. k. ellenőr.

Fajd Pál, szövetségünk elnöke pont 10 órakor üdvözlö a megjelenteket és a közgyűlést megnyitja. Jelenti a közgyűlésnek, hogy szövetségünk központi dalárdája Vilezsál Antal karnagy vezényletével a „Zászlóbontás” és a „Szerencse fel” című dalokat fogja énekelni. A dalárda énekeit a közgyűlés állva hallgatja és óriási módon percekig tapsolja.

Az elnök jelenti, hogy a következő felszóllaló Csóka Vendel, szövetségünk titkára, aki megnyitó beszédét fogja elmondani.

Igen tisztelt szaktársak! Egy régi közmondás jut eszembe, amikor beszédembe kezdek. Ez a régi közmondás az, hogy: „akit ellenségek vesznek körül, az ellenséggel szemben védekező álláspontra kell, hogy helyezkedjen.” Így vagyunk mi is. — 1926. szeptember 12-én, tehát éppen egy évvel ezelőtt a bányamunkások, akik ma is jelen vannak és azóta is állják a harcot ez a munkásság szenvedte végig azt az elmúlt évet, amely szenvedést nem bánt meg, mert ismerte a célt, tudta, hogy mit akar a szövetség. Éppen ennek tudható be, hogy ma itt összejöttünk.

Ma egy éve csak a salgótarjáni szénmedence bizalmiférfiai tanácskoztak. Egy év elteltével már itt vannak Tatabánya, Tolna, Pécs és egyéb bányák küldöttei, tehát ez azt jelenti, hogy amit ma egy éve mondtunk, hogy küzdeni fogunk egy szebb, egy jobb jövőért — a megvalósuláshoz közelednek. Ezen célt pedig olyan szervezetben kívánjuk elérni, amely szervezet nem politikai célok eléréseért, hanem a munkásság gazdasági érdekeinek megvalósításáért küzd.

Munkástársak! Amikor kibontottuk a zászlónkat, megtámadtak bennünket több oldalról. Egyik oldalról a töke hatalmas erejével, a másik oldalról a szociáldemokrata párt, a harmadik oldalról pedig azok a pártok, amelyek ezt a munkásságot a maguk céljaira akarták elkönyvelni. Ezek között volt egy negyedik ellenségünk is, amely mindegyiknél rémesebb. A munkásság leromlott gazdasági helyzete.

A munkásság ezek között a nehéz harcok között küzdött végig ezt az elmúlt évet. De megállapíthatjuk, hogy a küzdelem nem volt hiábavaló, sőt biztató a mi számunkra. Ha valaki kiáll a porondra és azt a programot, amely programot a zászlónkra irtunk elvekkal akarja megdönteni, annak állunk elébe, de miután nem így történt, világosan meg lehet állapítani, hogy szervezetünk csak azoknak fáj, akiknek kiválásunk egzisztenciális veszteséget jelentett.

Rágalmakkal igyekeztek megakadályozni bennünket, ami nem sikerült. Csakhamar kitalálták, hogy szövetségünk nemzeti alapon áll s azzal igyekeztek ellenünk hangulatot kelteni, mi ismerjük a nemzetiséget és nem is szégyeljük bevallani, hogy magyarok vagyunk és ha ezért támadás illet bennünket, hát állunk elébe már csak annál is inkább, mert a mi ellenségeink, Peyer és társai ugyanezt hangoztatták a nemzetgyűlésben. Tehát ha ezért mégis megtámadtak bennünket, akkor ennek kifejezetten az a célja, hogy a nemzetközi munkásság előtt kompromitáljanak, vagy bemocskoljanak bennünket.

És itt megállapíthatjuk, hogy a szociáldemokrata párt, aki a legtöbbet kiabált az egyesülési, gyülekezési és szólásszabadságért, az a párt támadott meg bennünket, mert mi magyarok vagyunk és azért, mert nem vagyunk hajlandók azt a jármót tovább

huzni, amely járomba a munkásság becsapva érzi magát. Ők ugyan nemzetköziségükre hivatkoznak, de ugyanakkor az ellenkezőjét cselekszik. Éppen ez a cselekedetük tette szükségessé a munkásság sürgős átszervezését.

A bányamunkásságnak nem kell más, mint becsületes munkafeltételek mellett tisztességes megélhetés, ezért harcoltunk az elmúlt évben s ezért fogunk harcolni a jövőben is. De vajon nem-e követ el bünt az, aki ezen harcainkban gáncsot vet és ez által késlelteti a munkásság eredményes harcait. Ez a bizonyos gáncsoskodás bizonyos fokig érthető is, mert ellenfeleink tisztában vannak azzal, hogy ha szövetségünk eredményeket fog produkálni, az eredmények fel fogják tárnai a munkásság előtt a tényleges helyzetet s így azután még azok a munkások is elfognak fordulni tőlük, akik ezideig szimpatizáltak velük. Most már csak az a kérdés, hogy szabad-e olyan pártnak, amely párt a demokráciáért, testvériségért és egyenlőségért harcol, más felfogású szervezetet a munkásság érdekében való küzdelmeiben feltartóztatni.

A túl oldalról még mindig találkozunk olyan egyénnel, akik reménykednek egy esetleges megegyezésben. Itt a közgyűlés színe előtt meg kell állapítani, hogy az teljesen ki van zárva, már csak annál is inkább, mert a kiválás alkalmával Peyer Károly a szociáldemokrata párt választmánya előtt azt a kijelentést tette, hogy a Csóka-féle szervezetet egy hónap leteltével el fogja tiporni. Peyer ezen kijelentésének a beváltását a párt fórumai előtt többször követelték, ebből a kijelentésből az ellentéték még inkább kiszélesedtek, de különben is szervezetünk olyan szervezettel, amely a másikkal az eltiprására törekszik, soha szóba nem fog állni. Ellenkezőleg oda fog törekedni, hogy meggyőzze azon munkástársakat, akik még szervezetünkől távol tartják magukat. Azzal is megvádolnak bennünket, hogy mi szervezet bontó, testvéráruvók vagyunk, mint tény le kell szögeznünk, hogy amikor a mi szervezetünket megalakítottuk, már a Peyer-féle szervezetnek hirmondója sem volt. Tehát így az árulók nem mi vagyunk, hanem azok, akik cselekedeteikkel szétrombolták azt a hatalmas szervezetet, amely szervezetért a bányamunkásság oly sokat áldozott. Így tehát szervezetünk megalakításának kifejezetten az a célja, hogy a mások által szétosztott tömeget egy egészséges szervezetbe tömörítse és küzdjön a munkásság gazdasági és szociális helyzetének a feljavításáért.

Hatósági támogatásról is panaszkodnak ellenfeleink. Hát ezt nem szégyeljük bevallani, hogy szövetségünk, amikor a munkásság érdekei azt meg kívánja, amennyire lehetséges igénybe is veszi. De ugyan ezt látjuk, a szociáldemokrata párt kebelében működő szervezetek sem maradnak el messze tőlünk, mert még a legutóbbi napokban is a népjóléti és munkaügyi miniszter segítségét vették igénybe a munkásság és a munkaadók között fennálló nézeteltérések elintézésére. Tehát ebből arra a következtetésre jutunk, hogy az nem is lehet másként és hogy a hatósági támogatást mégis oly sokszor szemünkre lebbentik ebből azt a tanulságot kell levonnunk, hogy a vezérek hatalmi pozíciójuk elvesztését féltik.

Mindezeket összefoglalva megállapítjuk, hogy szervezetünket ért támadások féltékenységből keletkeznek és hogy ily sokat foglalkoznak szervezetünkkel, bizonyosságot tesz a mellett, hogy szervezetünk életképes.

Mert ha ez nem így volna, akkor bizonyára nem költenének oly nagy összegeket szervezetünk letiprására.

Az elmúlt évi működésből a közgyűlés megállapítja, hogy a szövetségünket ért több oldalú támadások dacára szövetségünk óriási fejlődésen ment át, de egyúttal megállapítja azt is, hogy az a sokat felhánytorgatott hatósági és munkaadói támogatásoknak az ellenkezője az igaz, mert a munkaadók nem egyszer jelentették ki, hogy nekik minden szervezet ellenfelük s azzal szemben mindenkor védekező álláspontra helyezkednek. Ezért felhívja a közgyűlés a kormány figyelmét a munkásság védelmére, mert csak ezen az úton érhető el az ország gazdasági helyzetének fejlődése.

Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal, hogy meg ne emlékezzünk lord Rothermere akciójáról, amelyet a magyar nemzet s ezzel egyidejűleg a magyar bányamunkásság érdekében kezdeményezett, amidőn az igazságtalan trianoni békét kívánja megváltoztatni. Mert a trianoni béke, a magyar bányamunkásságot oly rettenetes gazdasági helyzet közé szorította, amely az elmúlt években bőségesen mutatkozott. Salgótarján, ahol országos közgyűlésünket tartjuk az ország északi határán fekszik, Pécs ahonnan ugyancsak jelen vannak a küldöttek az ország déli határán fekszik. Az előbbi északra, az utóbbi bányá pedig délre szállította széntermeléseit, ami most a békekötés folytán mind kettőre nézve lehetetlen. Ebből keletkezik a bányamunkásság munkanélkülisége és gazdasági helyzetének leromlása. Ezért az angol lordnak az akcióját a bányamunkásság örömmel üdvözlö és örömeinek jeléül a következő üdvözlő távirat elfogadását javasolja:

Lord Rothermere urnak

London.

Ezeréves hazánk jogtalan megcsonkításával, bányá és ipartelepeink elvesztésével tönkretett bányamunkásság salgótarjáni országos közgyűléséről hálátelt érzéssel üdvözlö és köszönti Méltóságodat, mint elvont nemzeti jogaink bölcs és bátor szószólóját és ezzel, mint a magyar munkásság boldogabb jövőjének nemes előkészítőjét.

Salgótarján, 1927. szeptember 11.

A Magyarországi Bányá és Kohómunkások Gazdasági Szövetsége országos közgyűlése megbízásából.

Fajd Pál

elnök.

Csóka Vendel

titkár.

A közgyűlés a javaslatot egyhangulag, óriási taps és éljenzés közepette fogadta el.

Csóka titkár bemutatja a közgyűlésnek dr. Förster Kálmán Salgótarján város polgármesterét, valamint dr. Pitta Lipót államrendőrségi főtanácsost, dr. Förster Kálmán a vármegye főispánjának üdvözlétét tolmácsolja és kéri a közgyűlésnek elnézését, hogy más elfoglaltsága miatt közgyűlésünkön nem jelenhet meg, de megbizta a polgármestert, hogy nevében szerencsekívánátát fejezze ki a közgyűlésnek, felhatalmazta arra a kijelentésre is, hogy a maga részéről mindent el fog követni, hogy a munkásság gazdasági és szociális téren való kívánságai minden tekintetben érvényesülhessenek. A polgármester pedig a város nevében üdvözlölte a közgyűlést és ugyancsak biztosította a munkásságot a legmesszebbmenő támogatásról.

Ezekután Csóka Vendel titkár a szövetség működéséről terjeszti elő jelentését. Jelenti, hogy a támogatásra szoruló munkástársakat a legmesszebb menő támogatásban részesítette a szövetség, erre bizonyosságot

szolgál az a körülmény f. év január óta 297 esetben terjesztettünk elő egyes munkástársak panaszait, részben betegsegélyző pénztár, részben pedig nyugbérpénztárnál ért sérelmek ügyében. Az előterjesztett 297 esetből 259 esetben sikeresen intéződtek el az előterjesztett panaszok. Január 9-én egy bérkérvényt terjesztettünk a salgótarjáni bányagazgatósághoz, amelynek tárgyalása alkalmával kisebb ügyek elintézésén kívül 6 üzemnél sikerült szakmány revíziót elérni. F. évi január 15-én a salgótarjáni kerületben felmondott 1100 embernek a szövetségünk akciójára a bányagazgatóság a felmondásokat visszavonta és így a felmondást nem hajtották végre. Ugyancsak jelentős eredményként kell elkönyvelni a nyugdíjasok lakásügyében indított akciónk sikerét, mert ez által a nyugdíjasok százait sikerült a lakbér és villanyfizetés alól felmenteni. Egy nagyobb eredményt sikerült elérnünk a komlói bányamunkásság bérének felemelésével, amelyet augusztus 1-én léptettek életbe.

A szervezeti téren az elért eredmények várokozásokon felüliek, eddig a salgótarjáni kerületben 14 helyicsoportunk, a pécsi kerületben 4 helyicsoportunk, a tatabányai kerületben 1 helyicsoportunk működik, befizető helyeink pedig a borsodi, tolnai kerületben vannak, azonkívül Ózdon van befizető helyünk. Ezek után a szövetség taglétszámát terjeszti elő:

A szövetség taglétszáma 1927. január 1-től július 31-ig:

Január	hóban	I. II. o. összesen	204 drb.
Február	"	" " " "	438 "
Március	"	" " " "	1209 "
Április	"	" " " "	518 "
Május	"	" " " "	1960 "
Június	"	" " " "	1262 "
Július	"	" " " "	2058 "

Végül a szövetség f. évi január hó 1-től július hó 31-ig befolyó jövedelmét és kiadását ismerteti, amely zárszámadás az első oldalon leközlött kimutatásban látható.

Ezek után Fajd Pál elnök felteszi a kérdést, hogy a szövetség előterjesztéséhez van e hozzászólása.

Elsőnek Kraft Jenő, a pécsi kerület titkára tesz jelentést a pécsi kerület működéséről és elmondja, hogy mennyi nehézségekkel kell megküzdenie az ottani kerületben. Mindennek dacára örömmel jelenti, hogy az elért eredmények várokozásokon felüliek és a közel jövőben már ezek a nehézségek is el fognak mulni, amelyekkel eddig küzdenie kellett.

Utána Benhardt Henrik, a tatabányai kerület titkára és Pölöskei Márton, a tolnai kerület titkára tesznek jelentést kerületeik működéséről. Mindkettő a Kraft szaktárs felszólalásához képest bizakodó hangon mondják el, hogy kerületeikben szövetségünk rövid időn belül nagy eredményeket fog elérni.

Elnök szavazásra teszi fel a szövetség jelentését, melyet a közgyűlés tagjai helyükről felállva éljenzéssel és tapssal vesznek tudomásul.

Elnök kéri a közgyűlést, hogy a vezetőségnek a felmentést adja meg, amit a közgyűlés egyhangulag tudomásul vesz, utána az igazoló bizottságba a következő szaktársakat választották meg: Jambrich János, Mizserfa Jánosakna, Oravec József, Horthy-telep, Müller Antal Felsőgalla, Szabó István Mecsekszabolcs, Piletics János Salgótarján.

Jelölő bizottságba: Kelemen Károly, Kisterenye, Jecsmenik József, Salgótarján, Czimbalik Ferenc, Zagyarvára, Wölfe Gyula, Pécsbányatelep és Sótér Alajos, Salgótarján.

Az igazoló és jelölő bizottság megkezdte működését, közben Batta Gyula a második napirendi pontunkat „A bányamunkások gazdasági helyzetét ismerteti.

Az igazoló bizottság részéről Jambrich János jelenti, hogy a közgyűlésen 20 helyicsoport illetve befizetőhely 45 küldöttel és 15 központi vezetőségi taggal képviselteti magát.

A jelölő bizottság nevében Kelemen Károly terjeszti elő a jelölés eredményét és kéri az elnököt, hogy a szavazás idejére a közgyűlést függeszse fel. Elnök a közgyűlést felfüggeszti és a szavazás titkosan, szavazólapokkal megkezdődik.

A szavazatszedő küldöttség nevében Gasparin János jelenti, hogy 57 érvényes szavazatot adtak le s e szerint a központi vezetőségbe a következő szaktársakat választották meg:

Elnökök: Fajd Pál, Salgótarján. Török József, Felsőgalla. Wölfe Gyula, Pécsbányatelep.

Jegyző: Telek József, Salgótarján. Kaszás ponyi Sándor, Kisterenye.

Ellenőrök: Ponyi János Baglyasalja. Mlinárcsik Gábor, Zagyarvára.

Ügyész: Dr. Medker György. B.-pest.

Felügyelő bizottság: Menczel András, Karancsalja. Szabó Sándor, Felsőgalla. Morgenstein Vilmos, Etes. Lerch Antal, Komló. Szabó István, Mecsekszabolcs.

Vezetőségi tagok: Gasparin János, Mátranovák. Oravec József, Horthy-telep. Surányi János, Zagyarvára. Varga József báder, Kazár. Széver Károly, Baglyasalja. Jambrich János, Jánosakna. Müller Antal, Felsőgalla. Bech Rezső, Vasas. Falcz Ádám, Nagymányok. Peresi József Etes.

Vezetőségi pótagok: Gordos József, Jánosakna. Makó József, Baglyasalja. Kelemen Károly, Kisterenye. Hajdusovszky József, Felsőgalla.

Tisztelt közgyűlés! A bányamunkások gazdasági helyzetének megjavítása, egyike a legkényesebb kérdéseknek. Ugyanis a bányaiiparban a békeidőben sem volt kialakult helyzet a bérek tekintetében. A bányamunkásság szervezetenlensége következtében a vállalatok önkényesen állapították meg a béreket. A háború kezdetén még súlyosabbá vált a helyzet, mert a katonai fegyelemmel a bányamunkásság teljesen ki lett szolgáltatva a vállalatok kapzsiságának. Csak a háború vége felé sikerült a bányamunkásságnak — szervezetségük révén — bizonyos könnyítéseket elérni.

A háború utáni években újabb nehézségek gátolták a munkásság helyzetének a megjavítására törekvő harcokban. A békeszerződés által megcsonkított országunk súlyos ipari és gazdasági válságba jutott, mely különösen a bányaiipart sújtotta a legérzékenyebben. Ez a helyzet a bányamunkásságot újabb súlyos kötelesség elé állította. A munkásság megértette a helyzet hívó szavát és odaadó munkálkodással segítette ki az országot a nehéz szengazdasági válságból.

Azonban — sajnos — amikor a válság meg volt oldva, akkor bekövetkezett a szanalás és hálából a bányamunkások ezreit tették kenyértelenné. Ez azután arra vezetett, hogy a munkáltatók igyekeztek a béreket letörni. Ugyancsak a munkaidőben is olyan változtatásokat hoztak be, amely a munkásság fokozottabb kizsákmányolására vezetett. Ebben az időben, amikor a munkásságnak a legnagyobb szüksége lett volna az érdekképviselőre, akkor a régi szövetség ahelyett, hogy a munkásság súlyos hely-

zetének a megváltoztatásán fáradozott volna, politikai szolgálatba lépett.

Szövetségünket a bányamunkásság akkor alkotta meg, amikor a legsúlyosabb helyzetben volt. És azért alkotta, mert nem volt semmiféle szervezet, amely a bányamunkások érdekképviselőt ellátta. A bányamunkások jövő harcait szövetségünk oly formán kívánja lefolytatni, hogy a munkásság minél kevesebb áldozattal tudjon tekintélyes eredményeket elérni. A munkásság leghatásosabb harci eszközének a sztrajkot tarjuk. Azonban ezen harcieszköznek a használatba vételét csak akkor fogjuk alkalmazni, ha más eszközzel nem tudjuk elérni az eredményt és megvan a kilátás a sztrajk sikerére. A magyar szénbányaszatban az utóbb években lezajlott harcok csaknem mind sikertelenül végződtek, ez arra készítette szövetségünket, hogy harcunkban taktikát változtassunk. Erre nézve a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadni.

Határozati javaslat.

Tekintettel arra, hogy a bányamunkásság gazdasági helyzete a mai megélhetési viszonyoknak egyáltalán nem felel meg és a bányamunkásság életeterejének folytonos leromlására vezet, továbbá, tekintettel arra, hogy a bányavállalatok legridegebben elzárkóznak a munkásság életeterejének feljavítása elől, utasítja a Magyarországi Bányász- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Salgótarjánban 1927. évi szeptember-hó 11-én megtartott közgyűlése, hogy az ujonnan megválasztott vezetőség indítson országos akciót a bányamunkások életnívójának felemelése érdekében.

Az országos közgyűlés mérlegeli az országos súlyos helyzetet, egyben megállapítja, hogy a trianoni békeszerződés által megcsonkított országunk csak a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság fokozott fejlesztésével képes lakosságának boldogulását biztosítani, mindaddig, amíg az erőszakos határmegállapítás fölött az igazság győz.

A kereskedelem, ipar és a mezőgazdasági termelés fejlesztésének az alapja a bányaiipar. Ezért a bányaiiparnak a fejlesztése elsőrendű országos érdek. Ezt azonban csak úgy lehet elérni, ha az ebben az iparban folalkoztatott munkások életetereje és létminimuma biztosítva van. Ezzel szemben a bányamunkások életstandardja 30%-al van a békebeli standard alatt. Ugyanakkor, a bányamunkások teljesítménye a békebeli teljesítményt jóval túlhaladta, amit a munkáltatók is elismernek. Az országos közgyűlés felhívja a kereskedelmi kormányzatot, hason oda, hogy a szénbányaiiparnak piacot teremtsen a külkereskedelemben, ugyisintén az ország belsejében. Az országba behozott külföldi szénmennyiség a legminimálisabbra szállíttassék le. Addig, amíg a szénben egyáltalán kivitelünk nincs a behozatal 1926. májusban 697.570 mm., 1927. májusban 875.430 mm. volt, tehát 177.860 mm. több, mint az előző évben.

A munkaügyi és népjóléti kormányzatot felszólítja a közgyűlés, hogy egész súlyával törekedjen arra, hogy a munkásság létminimuma törvényhozási uton biztosíttassék. Mindaddig, amíg ez a kérdés törvényes uton biztosítva nincs, a népjóléti és munkaügyi minisztérium a munkaadók és a munkások közötti harcokba hatalmával álljon a munkásság oldalára és igyekezzen a létminimumot biztosítani. A munkásság meg van győződve, hogy a mai viszonyok között is meg van annak a lehetősége, hogy a bányaiipar minden kockázat nélkül biztosítsa a létminimumot. Ezt mutatják világosan a bányavállalatok évi kimutatásai is. Ugyanakkor, amikor a munkásság az üzemi redukció következtében anyagilag teljesen leromlik, a bányavállalatok tekintélyes nyereséget mutatnak ki. Amit különösen úgy érnek el, hogy a téli hónapokban jobb szénkonjunktúra idején sem fizetnek többet a munkásságnak.

Nemzeti egyetemességünk összességének a boldogulása függ a bányamunkásság életnívójának biztosításától.

Telek József (Salgótarján) örömmel látja a központi titkárság akcióját mert a vállalatok mind sűrűbben igyekeznek a meglévő kereseteket redukálni oly formán, hogy a fentartási munkákat oly alacsony szakmárbérekkel díjazza, hogy a munkás amit szépen keres lerontja a fenntartási munkát. Ugyancsak szövé teszi a szénjárandóságot, amelyet a teljesített munkák után adnak ki. Tekintettel arra, hogy az üzem redukciók következtében kénytelen munkásokat mulasztani járjon el a központi titkárság a tüzelőszert kellő mennyiségben való kiszolgáltatásának az érdekében.

Kraft Jenő (Mecsekszabolcs) a Pécs vidéki munkásság megbízásából arra kéri a közgyűlést hasson oda, hogy a Pécsvidéki munkásság harcában, amelyet a D. G. T. szivtelen magatartásával szemben folytat, eredményre vezessen. Szóváteszi továbbá a D. G. T. telepein divó pótműszakok teljesítését. Felkéri a közgyűlést utasítsa a központi vezetőséget keressen módot a pótműszakok megszüntetésére.

Menczel András (Karancsalja). Örömmel látja, hogy a szövetség az elmúlt évben szakított azzal a taktikával, amelyet a régi szövetségben Peyer meghonosított. Ugyanis a multban sohasem az döntötte el, hogy akkor kell harcot folytatni, amikor a munkásság a nyomorban fetreng. Soha nem vizsgálták azt sem, hogy van-e konjunktúra, csupán az volt a fontos, hogy politikai szempontból mit hozhat. Felhívja a közgyűlést küldöttéit, hirdessék kint a telepeken a tömörülést és folytassuk a harcot közösen.

Angyal Lajos (Baglyasalja). Az elmúlt év fényesen igazolta szövetségünk működését, mert minden politikai kérdésnek a mellőzésével, tisztán a munkásság gazdasági helyzetének az előmozdításával foglalkozott. — Hasonlóképpen vagyunk a nemzetközi kapcsolatokkal, a folytonos nemzetközi tárgyalások sem vitték előbbre ügyünket. A munkásságnak elsősorban a saját országában kell biztosítani a tisztességes megélhetést.

Többek felszólalása után Batta Gyula a zárszó jogán örömeinek ad kifejezést, hogy a közgyűlés oly megértéssel és behatóan vett részt a vitában. Bejelenti, hogy a salgótarjáni munkásság részére kidolgozott a szövetség egy beadványt, mely szerint a többiek között a téli hónapokra, amikor a szénkonjunktúra jobb, a munkásság részére magasabb béreket fizessenek a vállalatok. Ennek a beadványnak érdekében fejtsen ki a közgyűlés propagandát és igyekezzen mindenütt hasonló beadvánnyal fordulni a vállalatokhoz.

Elnök jelenti, hogy a következő napirendünk a bányatárspengztárak központosítására kiadott rendelet revízió alá vétele, előadó: Csóka Vendel. Tisztelt közgyűlés, a bányatárspengztárak központosításával egyidejűleg a bányamunkásságot súlyos sérelmek érték, amelyek megszüntetése érdekében már szövetségünk több ízben tett lépéseket a népjóléti és munkaügyi miniszternél. Eljárásunkra a legtöbbször azt a választ kaptuk, hogy meg kell várni, amíg a központosított társpengztár gyakorlatban mutatni fogja a hibáit. Imár közel 1 éve működik a pengztár, ez alatt a működése alatt bebizonyította, hogy azok az észrevételek, amelyeket már a megjelenése előtt kidomborítottunk mind valósággá váltak, mert a nyugdíjak amelyeket folyósítanak egyáltalán nem elégíti ki a nyugdíjasokat, másrészt pedig a rendelet által megengedett beszámítható szolgálati évek oly igazságtalanok, amelyeket tiltakozás nélkül a munkásság nem vehet tudomásul. Ugyancsak meg kell változtatni a rendeletben meghatározott korhatárt, le kell szállítani a szolgálati éveket és fel kell emelni a nyugdíjakat, mert az eddigi információk szerint a pengztár nagy feleslegekkel működik. De ha feleslege nem volna a pengztárnak, akkor is gondoskodni kell megfelelő tőke megteremtéséről. Ugyancsak gondoskodnia kell a társpengztárnak a nyugdíjasokat elhelyező lakásról és e célból a következő határozati javaslatot terjesztem elő:

Határozati javaslat.

A Magyarországi Bánya és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Salgótarján-

ban 1927. évi szeptember hó 11-én megtartott II-ik országos közgyűlése megállapítja, hogy a népjóléti és munkaügyi miniszter által kibocsátott és ez év január 1-én életbe lépett 44000 eln. N. M. M. számú rendelet, mely a bányatárspengztárak központosításáról rendelkezik, oly hátrányos a munkásság összességére, hogy az sem a kor, sem a munkásság jogos igényét nem elégíti ki. Arra szólítja fel a fenti közgyűlés a népjóléti és munkaügyi kormányzatot vegye sürgősen revízió alá a 4400 eln. N. M. M. számú rendeletet.

Követeli a közgyűlés a fenti rendeletnek oly formán való módosítását, hogy felölleje mindazon sérelmek orvoslását, amelyeket szövetségünk központi titkársága már több ízben benyújtott.

A módosításnál a legsürgősebbnek tartja a közgyűlés: A biztosításra kötelezetteknek 3 csoportba való osztását, a biztosítási alap az I. csoportban 1800 pengő, a II. csoportban 1200 pengő, a III. csoportban 800 pengő állapítsák meg. A rokkantsági nyugbér megállapításánál az eltöltött szolgálati évek után járó %-os emelkedések 100 %-ig terjedjenek. A nyugdíj ellátási költségeket $\frac{1}{3}$ részben a munkás, $\frac{1}{3}$ részben a munkáltató és $\frac{1}{3}$ részben az állam viselje. Az elismerési díjak eltörlését mindazok részére, akik a saját hibájukon kívül nem folytathatják a bányamunkát. A várakozási idő 5 évre való leszállítását. A nyugdíjjogosultság földalatti munkásoknál 30 év, külszíni munkásoknál 35 évben állapítsák meg. Rokkantsági nyugbért kapjon azon földalatti dolgozó munkás, aki 55-ik évét betöltötte, a külszíni munkások közül az, aki 60-ik életévét betöltötte. A nyugdíjjogosultságba beszámítassanak mindazon évek, amelyeket a bányamunkás bárhol, habár megszakításokkal is magyar vagy elszáított bányatelepeken eltöltött, mert igazságtalan az, hogy ha valaki eltöltött 25 évet és 1915-ben munkahelyet változtatott csak 1 szolgálati év lesz számítva.

Követeli a közgyűlés építesse az országos nyugdíjpengztár a tartalék alapjából állami hozzájárulással a bányatelepeken lakásokat a nyugdíjasok részére. Ezen lakásokat lássák el fűtés és világítással. Ne legyenek a nyugdíjasok kitéve annak, hogy nyugdíjartzatásuk után hajléktalanokká váljanak.

A jelenlegi helyzet a legáldatlanabb, mert az esedékes nyugdíjból egyáltalán képtelenek az életbe szükséges szükségleti cikkeket beszerezni, de kevésbé képes a lakbért, tüzelőt és világítást megfizetni. A nyugbéréknek a mai megállapítása sokkal rosszabb helyzetbe sodorta a nyugdíjasokat, mint a társpengztárak központosítása előtt volt. Ugyan csak sérelmes a fenti számú rendeletnek az az intézkedés, hogy a bányaorvos nyugdíjra való ajánlatát a felülvizsgálat a legtöbb esetben elutasítja. Azonban ugyanakkor a vállalatok többé nem alkalmazzák, így ezután 57-58 éves emberek elvesztenek 25-28 évet, mert máshol munkát nem tudnak kapni és nem tudja elismerési díját megfizetni.

Tekintettel arra, hogy a munkásság magára van utalva, nem számíthat támogatást vagy elintézést senkitől, az országos közgyűlés követeli a népjóléti kormányzattól tegye legsürgősebb feladatává ezen rendeletnek a módosítását. Egyben elvárja a közgyűlés, hogy ezen rendelet módosítása a munkásság és a kor igényeinek minden tekintetben meg fog felelni és nem lesz megcsufolása a szociális intézkedésnek.

A közgyűlés örömmel üdvözlö a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter 2756/1927. E. L. N. M. M. számú rendeletét, mely a nyugdíjasok kötelező betegségi biztosításáról szól. Azonban tekintettel arra, hogy az országos nyugbér pengztárra óriási terhet ró ez a biztosítás és veszélyezteteti a nyugbér pengztár teherbíró képességét, az országos közgyűlés felszólítja a népjóléti kormányzatot, hogy a bányavidékeken befolyó betegsegélyzési pótdókat az országos nyugbér pengztár javára folyósíthassa. Mert féltő, hogy a túl teher a dolgozó bányamunkásságot fogja sújtani.

Az előterjesztett javaslatához Szabó István Mecsekszabolcs, Angyal Lajos Baglyasalja, Gasparin János Mátranovák, Menczel András Baglyasalja szólalnak fel, akik részletesen foglalkoznak azzal a lehetetlen állapottal, amely a betegsegélyzés és a nyugdíjazás körül merülnek fel. A felszólalók úgy szólván teljesen egyértelműleg kifogásolják az orvosok gyatra kezelését, Gasparin pedig a mátranovák orvosi rendelő visszaállítását sürgeti. Felhívja a központi titkárságot, hogy ez ügyben járjon el elsősorban a bányagazgatóságnál s ha ez nem járna sikerrel, a népjóléti miniszteriumnál.

Csóka Vendel előadó reflektál a felszólalásokra s megállapítja, hogy az előterjesztett határozati javaslatban a nyugdíjasokra vonatkozó panaszok ben foglaltatnak és így azokat az illetékes helyen orvoslás végett elő fogjuk terjeszteni. Ugyancsak megnyugtatta Gasparint a mátranovák orvosi rendelő visszaállításának tekintetében, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel azon lesz, hogy ezen kívánságnak eleget tegyen. Ezen előterjesztett javaslatot a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

Elnök bejelenti, hogy a következő napirend az üdülési szabadság.

Csóka Vendel: Tisztelt közgyűlés! Az ország egyes bányatelepein folyósítanak a bányamunkásság részére üdülési szabadságot, a legtöbb helyen azonban nem. Tekintettel arra, hogy a bányáiparban a munkásság kimerültsége oly nagy mérvű, hogy feltétlenül szüksége van az üdülési szabadságra, ezért szövetségünk akciót indított az üdülési szabadság biztosítása érdekében. A következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

Határozati javaslat.

A Magyarországi Bánya és Kohómunkások Gazdasági Szövetsége 1927. évi szept. hó 11-én megtartott országos közgyűlése megállapítja, hogy a magyar ipar, kereskedelem és mezőgazdaság tarmelését elsősorban a bányáipar fokozott fejlesztésével érhetjük el.

Tekintettel arra, hogy a bányáiparban foglalkoztatott munkásság a háboru alatt és a háboru utáni időkben az élelmezési nehézségek és a túlfeszített munka következtében egészségében és erejében leromlott. Tekintettel továbbá arra, hogy a bányáiparban foglalkoztatott munkások újabb generációja a fent említett nehézségekből kifolyólag sokkal gyengébb, mint azt a nehéz bányamunka megkívánja. Követeli a közgyűlés, hogy a bányamunkásság részére, úgy mint a köztisztviselői karban meg van évente 7-14 napi fizetett szabadság, törvényhozási uton biztosítsák.

Felszólítja a közgyűlés a m. kir. munkaügyi és népjóléti kormányzatot hasson oda, hogy a vezetése alatt álló miniszterium sürgősen dolgozzon ki törvényjavaslatot, amely a munkásság üdülési szabadságát biztosítja. Ezen törvényjavaslatot a legsürgősebben terjessze elfogadásra és törvényes erőre emelés céljából az országgyűlés elé. Az átmeneti időre, amíg a szabadság kérdése törvényhozási uton rendezve nincs törekedjen a népjóléti kormányzat, hogy ezen szabadság rendeleti uton biztosítsák.

Ezen szabadságra a bányamunkásságnak szüksége van, hogy elvesztett energiáját pótolja. A bányáiparban, mely oly sok betegségek az ágya és az ebben az iparban foglalkoztatott munkásság életerejének, egészségének az ápolása nélkül a termelés folytonossága nem biztosítható.

Utasítja az országos közgyűlés az ujonnan megválasztott vezetőséget, kövessen el mindent, járjon el a kormányhatóságoknál és a vállalatoknál, hogy ezen szabadság kérdése a legrövidebb idő alatt megvalósuljon.

A vitában részt vettek Szabó Sándor, Felsőgalla és Krauter Gyula, akik mindketten a vállalatok kapzsiságát és lelketlenségét teszik szóvá, egyben kéri a közgyűlést utasítsa a központi vezetőséget, hogy a bányamunkásság részére fizetett szabadság biztosítsák.

Csóka Vendel zárszavában reflektál a felszólalásokra, biztosítja a közgyűlést arról,

hogyan a központi titkárság el fog járni a kormányánál. Továbbá nem nyugszik addig, míg ennek a szabadságnak a kérdése törvényhozási úton biztosítva nincs.

Az elnök felkérésére a közgyűlés a benyújtott határozati javaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadta. Ezután az elnök szavazásra bocsátja a 2. számú határozati javaslatot, mely a bányamunkások gazdasági helyzetének a megjavításáról szól. A közgyűlés nagy lelkesedéssel, egyhangulag fogadja el.

Gasparin János (Mátranovák) indítványozza: Tekintettel arra, hogy szövetségünk így rövid idő alatt oly nagy eredményt ért el, amit ez a közgyűlés is bizonyít, szavazzon a közgyűlés bizalmát a vezetőségnek és a tisztviselői karnak, egyben szőlítsa fel a további munkálatokra, amely munkálatokban az egész bányamunkásság támogatására számíthatnak.

Az elnök még nem is jutott szóhoz, amikor a küldöttek helyeikről felállva éljenzessel fogadja el az indítványt. Csóka szaktárs a tisztviselői kar és a vezetőség nevében meghatóttan mond köszönetet.

Fajd Pál elnök, tekintettel arra, hogy napirendi pontjaink kimerültek, arra kéri a közgyűlés küldötteit most, amikor a közgyűlés után szét mennek az ország különféle telepeire, vigyék ki azt a lelkesedést, amit itt tanúsítottak, az országos közgyűlést berekeszti.

A küldöttek tiszteletére a szövetség táncsal egybekötött műkedvelői előadást rendezett a szövetség dalárdájának a közreműködésével. A küldöttek kellemesen elszórakoztak és egy részük az éjjeli 12 órakor induló vonattal, míg másik részük csak másnap mentek haza és hirdetik a közgyűlés magasztosságát.

Mecsekszabolcs. További intézkedésig beiratkozások és befizetések a vezetőség összes tagjainál, vagy a kerületi titkárságnál eszközölhetők.

Pécsbányatelep. Beiratások és befizetések eszközölhetők Pécsbányatelepen Wölffel Gyula és Steinhauer János, Kasszián telepen Haán György és Hauer István, Lämpás és Szent-Gottes telepeken Unvögel József szaktársnál.

Bányalégrobbanás.

Belgiumban a charleray-i bányatelepnek egyik tárnájában bányalégrobbanás történt. A robbanás következtében a tárna beomlott és négy munkást maga alá temetett. A törmelékek alul csak a késő éjszakai órákban sikerült a négy bányamunkást kiszabadítani, azonban már csak egy volt életben, három munkás kiszzenvedett.

Kétszázötven bányamunkás életveszedelemében.

Az egyesült acélművek dortmundi tárnájában a Caroninenglück-tárnában folyó hó 3-án tűz ütött ki, amely majdnem borzalmas katasztrófára vezetett.

A tűz a tárna bejáratánál keletkezett és a bent dolgozó 250 bányamunkás másfél órán keresztül a legnagyobb életveszedelemében forgott, mert a tárna bejáratát nem lehetett megközelíteni.

Másfél órai megfeszített munkával sikerült a tüzet lokalizálni, ekkorra már azonban számos bányamunkás az erős füstben eszméletét veszítette. Hála a gyors és sikeres segítségnek halottak és súlyos sebesülések nem fordultak elő, csupán néhány gázmérgezés történt.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK HÁTSCHKE LAJOS BUDAPEST-ANDRÁSSY-UT 33. GYÁR-MYERCESE-UT 12.

Elárúsító helyek: Bogenglück Ignác vas-, bőr- és festékárú kereskedése, Salgótarján. — Kun Testvérek épületfa és építőanyagok raktára, Kisterenye.

Bányász sors.

A Rimamurány salgótarjáni vasmű r.-t. bányászati köszénbányájában augusztus 31-én éjszaka halálos kimenetelű szerencsétlenség történt. Pollák Ferenc 40 éves vajúr este 9 órakor szállt le a bányába. Munka közben megmozult egy nagy réteg és ez a réteg leomlott. A leomlás oly gyorsan következett be, hogy Pollák Ferenc nem tudott elmenekülni és a leomló szén maga alá temette. A többi társai, akik ugyanott dolgoztak, akiknek azonban sikerült megmenekülni rögtön a segítségére siettek, azonban amint kitudták szabadítani a szerencsétlen már halott volt. A hivatalos vizsgálat megindult, vajon kit terhel a felelősség.

A Singer-varrófény bármely varrógépre utólag felszerelhető — praktikus és kiméli a szemet. Kérje annak gyakorlati bemutatását. — Singer-varrógép fióközlet, Salgótarjánban, a róm. kath. templommal szemben.

Szövetségünk Jakubi mulatsága.

Lapunk folyó hó 1-iki számában már foglalkoztunk azzal a gyönyörű mulatsággal, amelyet augusztus 20-án szövetségünk a Jakubin rendezett. A „Bányamunkás” ezen mulatságot is az ő szokott modora szerint állította be, többek között azt írja, hogy a mulatság rendezőin kívül alig volt valaki az ünneppélyen. Tehát, hogy a „Bányamunkás” hazugságait itt is kellőképpen bemutassuk, leközöljük a mulatság tiszta bevételét, hogy csodálkozzon a cikk írója, hogy a mulatságon megjelent kisszámú közönség milyen nagy összeggel támogatta mulatságunkat. A mulatság tiszta bevétele: belépő, tiszteletjegyekből és felülfizetésekből: 1.968 pengő, ebből kiadás 384.60 pengő, tiszta maradvány 1.583.40 pengő. Ehez még megkívánjuk jegyezni, hogy ebbe a bevételbe nem foglaltatik benne a Prokop, mint ahogyan azt tavaly a Pejer-féle szövetség által rendezett népünneppély jövedelmében befoglaltatott. Hogy összehasonlítást tehessenek olvasóink a múlt évi és ez évi Jakubi mulatság között, leközöljük a múlt évi eredményt is: belépőjegyekből 12.830.000 Korona, a vállalatnál adott husból 1.222.000 K,- ugyancsak a vállalatnál adott italból 12.280.000 K. Egyebekből 2.165.000 korona, összesen 28.497.000 korona a bevétel, ebből kiadás 10.950.200 korona, maradvány 17.586.800 korona.

Tehát most már azt hisszük, hogy ezen kioktatás után a kts csahos meg fog szünni csaholni és be fogja látni, hogy mennyivel jobban sikerült az idei Jakubi mulatság, mint az elmúlt évben.

A fekete gyémánt jubileuma Tatabányán.

Harminc évvel ezelőtt, amikor Magyarországon a szénbányászat kevésbé volt kifejlődve, összefogott a tudomány és az üzleti érzék. Ezen összefogásnak az eredménye volt Komárommegyében Tatabányán az a felfedezés, amelyből kialakult a mai hatalmas Magyar Általános Köszénbánya r.-t.

A kezdetlegesség nehézségeivel megküzdött MÁK segítségére volt az a körülmény, hogy abban az időben óriási mennyiségű szenet találtak, aminek a rezsiköltsége sokkal kevesebb volt, mint azon bányáké, amelyek a föld alól voltak kénytelenek kitermelni. — Hozzájárult ezen nehézségeknek a leküzdéséhez az abban az időben az országon keresztül vonuló ipari pangás, aminek következtében a szükséges munkaerőnek a megszerzése nem okozott különös gondot.

Eltekintve azonban minden mellékgondolatától, nemzetgazdasági szempontból a MÁK r.-t. a magyarországi ipari és kereskedelmi élet tengelyévé vált. Ezt legjobban bebizonyította a háború alatt és a háború utáni időben, amikor a magyar ipar és kereskedelem szénellátása csaknem kizárólag a magyar szénbányaszatra volt utalva.

Mindezek előrebocsátása után azonban szabadon reá térni arra az ünnepségre, amelynek keretében ezt a jubileumot megünnepezték. — Az ünnepség Tatabányán a Népházban volt, ahová hivatalos volt a vállalatnál alkalmazott összes kategóriák minden tagja, kivéve a munkásokat. A munkásság minden ágazatából csak egy-egy munkás kapott belépést.

Ugyanez alkalommal ünnepelte Vida Jenő a vállalat vezérigazgatója 30 éves szolgálati jubileumát. — Rehling Konrád bányafőtanácsos megnyitójában vázolta a vállalat fejlődését, továbbá méltatta a vezérigazgató odaadását és érdemeit, amit a vállalat hatalmas tételeknek az érdekében kifejtett. Ezért a fáradságot nem ismerő lankadatlan munkálkodásért az összes alkalmazottak nevében mond köszönetet. Vida Jenő vezérigazgató meghatódottan mond köszönetet és biztosítja az összes alkalmazottakat, hogy tovább is ugyan azzal az energiával folytatja munkálkodását. Felkéri az alkalmazottakat támogassák további munkálkodásában. Az ünnepségen a tatabányai dalárda elénekelt a „Himnusz” és a bányazenekar eljátszotta a „Rákóczy indulót”, délután ingyenes football mérkőzés volt.

Az ünnepségnek ebben a formában való megtartása a munkásság lelkeben nyomot hagyott. Ugyanis a munkásság teljes erejével hozzá járult ahhoz, hogy a vállalat ilyen hatalmasra fejlődött. Ezzel szemben sajnálattal állapítja meg, hogy nem találkozik azzal a megértéssel, amelyre joggal számot tart.

Nyugdíjas gyűlés Salgótarjánban.

A magyar kir. népjóléti és munkaügyi miniszter 2756/1927. E. L. N. N. M. M. számú rendelettervezetével kapcsolatosan szövetségünk titkársága nyugdíjas gyűlést hívott össze. A gyűlés augusztus hó 4-ére, amelyen az érdekelt nyugdíjasok nagy számban jelentek meg. Szövetségünk részéről Csóka Vendel ismertette a kiadott rendelettervezetet, részletesen foglalkozván a rendelet tartalmával, megállapította, hogy a nyugdíjasok kötelező betegsegélybiztosítását üdvösnek tartja, de kifogásolta, hogy a nyugdíjasok alacsony nyugdíját 3 százalékos járulék fizetéssel terhelik meg, mert szerinte a nyugdíjasokat a betegsegélyző pénztár terhére is lehetett volna orvosi kezelésben részesíteni, habár elismeri, hogy a nyugdíjasok orvosi és gyógykezelése nagyobb megterhelést jelentene a pénztárnak, azonban mégsem lenne olyan nagy mérvű, amelyet a pénztár nem bírna el.

Ezek után Telek József elnök szavazásra bocsájtotta a népjóléti miniszter által kiadott rendelettervezetet, amelyet a gyűlés egyhangúlag magáévá tett és utasította a titkárságot, hogy határozatukat közöljék a népjóléti és munkaügyi miniszterrel.

Halló! Hogy is történt a Salgótarjáni nyugdíjasok lakbér ügyének rendezése?

A „Bányamunkás” augusztus hó 31-én megjelent számában a „Politika mentesek hazudozásai” címmel cikket közöl, amelyben a salgótarjáni nyugdíjasok lakbér ügyével foglalkozik és úgy állítja be az általunk elért eredményt, mint ha azt Fodor és 5 társa érte volna el. Nem akarunk bőven foglalkozni a hazudó művészek ferdtetésével, csak felakarjuk hívni éppen az ő figyelmüket azokra az ellentmondásokra, amelyek a tudósítás és a tények között fennállnak. A salgótarjáni nyugdíjasok lakbér fizetésére vonatkozólag a bányagazgatóság f. évi április hó 28-án adott ki egy rendeletet, amellyel életbelépteti a nyugdíjasok lakbér és villanyvilágítás fizetését. Amikor a rendelet tudomásunkra jutott nyomban összehívtuk a salgótarjáni és környékbeli nyugdíjasokat és május 10-én tartottunk nagyszabású nyugdíjas gyűlést.

A gyűlésen szövetségünk titkársága határozati javaslat formájában dr. Sztranyavszky Sándorhoz címzett kérvényt terjesztett elő, amelyet még aznap a fél 2-es gyorssal Csóka szaktárs személyesen vitt fel Budapestre. Másnap 11-én nyújtotta át a címzettnek. Dr. Sztranyavszky Sándor nyomban megígérte, hogy június 12-én Salgótarjánban lesz és ez alkalommal felfogja hívni a bányagazgatóság figyelmét a nyugdíjasok jogos kívánságaira. Ami tényleg meg is történt, mert június 12-én d. e. 10 órakor dr. Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár, dr. Förster Kálmán Salgótarján r. t.

város polgármestere és dr. Pitta Lipót államrendőrségi főtanácsos, Róth Flóris bányafőtanácsos, Csóka Vendel és Batta Gyula Szövetségünk tisztviselői jelenlétében tárgyalták le a május 10-én benyújtott nyugdíjasok kérvényét. Amikor is Róth főtanácsos ur hozzájárult ahhoz, hogy szövetségünk titkársága névszerint terjessze elő azokat a nyugdíjasokat, akiknek a lakbér és villanyvilágítás fizetési kötelezettsége elengedését kéri.

Szövetségünk nyomban hozzálátott az adatok összegyűjtéséhez, amely körülbelül 2 hetet vett igénybe, az adatok birtokában 386 nyugdíjast magába foglaló névsort adott át Róth főtanácsosnak. Amikor Róth főtanácsos ur kijelentette, hogy az általunk átadott névsort a társaspénztár vezetőjével ellenőriztetni fogja és azután nyomban intézkedni fog kérésünket illetőleg. Közben azonban szövetségünk titkárságának tudomására jutott, hogy Róth Flóris főtanácsos ur hosszabb nyári szabadságra készül és így július 28-án szövetségünk vezetői ismét felkeresték Róth főtanácsos urat, felhívták figyelmét a nyugdíjasok sürgős panaszára. Amikor is Róth főtanácsos ur a jelenlévő küldöttség előtt a következő körözüvényt írta alá:

Körözüvény.

A munkásság azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy a nyugdíjasok lakás és villanyvilágítására vonatkozó körrendeletben foglalt rendelkezéseket felülvizsgálat tárgyává tegyem.

Kérésüket méltányolva a lakáshasználati díjak ügyét meg fogom vizsgálni, de addig is, míg a vizsgálat befejezést nyer, ideiglenesen, további intézkedésig a nyugdíjasok számára előírt lakás- és villanyhasználati díjak fizetését f. évi augusztus 1-től kezdődőleg azzal a feltétellel függeszttem fel, hogy a július havi használati díjak feltétlenül megfizetendők.

Kívételt képeznek azok a nyugdíjasok, akik nyugdíjukon kívül egyéb keresettel is rendelkeznek. Ezek lakás és villanyhasználati díjat a jövőben is tartoznak fizetni.

Salgótarján, 1927. július 28-án.

Roth Flóris s. k. bányagazgató.

Tehát a fenti körözüvényből kitűnik az, hogy Róth Flóris főtanácsos július hó 12-én, mint ahogyan azt a „Bányamunkás” írja, még nem volt szabadságon és a körözüvény első bekezdése félreérthetetlenül megdönti a „Bányamunkás” cikk azon állítását, mint hogyha a nyugdíjasok ügyében még senki sem járt volna el. De erre vonatkozólag megkérdeztük Bérczi Sándor bányatanácsos urat, aki felhatalmazott bennünket annak a kijelentésére, hogy a „Bányamunkás”-ban nevével kapcsolatban megjelent tudósítás nem fedi a valóságot, mert ő a küldöttségnek éppen az ellenkezőjét mondotta, figyelmeztette a küldöttséget, hogy a nyugdíjasok lakbérének elengedése ügyében már eljárak a munkásság vezetői és ez elintézés alatt van.

Tehát úgy, mint mindenkor, ha egy kissé utánanéznünk a dolognak, akkor kiderül, hogy már Peyer elvtárs és a 3-4 csatlósa a hazugságokból tartja fenn magát. Meg akarja változtatni az igazságot csak azért, hogy még egy pár hónappal meghosszabbítsa beteges életét.

Ugyancsak nagy hühéval közli a „Bányamunkás” a tolnai kerületben elért béreredmé-

nyeket és úgy állítja be, mintha ennek az eredménynek a következménye volna a komlói bányamunkások sikeres bérmozgalma is. Erre vonatkozólag csak az a megjegyzésünk, hogy Peyer elvtárs utazzon el Komlóra és ezen kijelentést, melyet a „Bányamunkás”-ba írt ismételve el a komlói munkásság előtt, majd a komlói munkásság meg fog ezért felelni, akik tisztában vannak azzal, hogy kik verekedtek ki részükre azt a béreredményt, amelyről Peyer egy fél évvel ezelőtt azt mondotta, hogy a rossz gazdasági viszonyok folytán elérni nem lehet.

A salgótarjáni bányatársaspénztár kebelében működő temetkezési alap 3 havi kimutatása.

A salgótarjáni bányatársaspénztár választmány f. évi június hó 3-án tartott ülésén elhatározta, hogy egy temetkezési alapot létesít, amelynek alapszabályait annak idején lapunkban ismertettük. Állandóan figyelemmel kísérjük ezen temetkezési alap működését és most megállapítjuk, hogy júniusban a temetkezési alaphoz a bevétele 2816 pengő volt s ebből kifizetett 3 elhalt dolgozónak 480 pengőt, 1 feleségnek 120 pengőt, 2 egy éven felüli gyermeknek 160 pengőt 6 egy éven aluli gyermeknek 300 pengőt. Júliusban bevétele volt: 3.025.50 pengőt kifizetett temetkezési segély 4 elhalt dolgozóra 640 pengőt, 3 feleségnek 360 pengőt, 10 egy éven felüli gyermeknek 800 pengőt, 13 egy éven aluli gyermek után 650 pengőt, augusztusban bevétel 2775 pengő. Ebből kifizettek 3 elhalt dolgozó után 480 pengőt, 6 feleség után 720 pengőt, 14 egy éven felüli gyermeknek 1120 pengőt, 17 egy éven aluli gyermek után 850 pengőt, vagyis 3 hónap alatt temetkezési segélyben részesült 10 dolgozó 10 feleség, 26 egy éven felüli gyermek és 36 egy éven aluli gyermek. Összes bevétele volt az alaphoz 8.616.50 pengő, kiadás 6.680 pengő, maradvány 1.936.50 pengő.

Az eddigi eredmény azt mutatja, hogy a pénztár működő képes és a reászorultak is megtalálják számításukat, amikor a szerencsétlenség a családnál bekövetkezik.

Helyicsoportok hírei.

A felsőgallai helyicsoportunk értesíti tagjait, hogy tagfelvételek, befizetések és információ adások Felsőgallán a Schalkhammer-féle vendéglőben (Hazámban) történnek, ahol a kerületi titkárságunk van elhelyezve.

SINGER
varrógép

RÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN

Kedvező fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Salgótarjánban,

Fő-utca 75. szám alatt

a r. kath. templommal szemben.

KESZLER ÁRPÁD

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

SALGÓTARJÁN. Fő-utca 480.

Értesítem az i. t. vásárló közönséget, hogy üzletemben **rőtös-, rövid áru, munkásruhák, gyermekruhák, ingek, harisnyák,** olcsó árban beszerezhetők. **Aki nálam 40 pengő értékben vásárol ingyen kap egy pontos járású szoborát, 3 évi írásbeli jótállással.**

Tisztelettel **Keszler Árpád.**

Mirdessen

A Bányász-ban.